

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені
Михайла Бойчука
Факультет декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра мистецтвознавства і мистецької освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
діяльності

І. В. Петрова
«08» вересня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВК.04.06. ОСНОВИ ХУДОЖНЬОГО РЕМЕСЛА**

рівень вищої освіти «Бакалавр» (освітній рівень перший)

галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

освітня програма «Мистецтвознавство»

спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво
реставрація»

тип дисципліни вибіркова

мова викладання українська
(українська/англійська)

ПОГОДЖЕНО

Керівник групи забезпечення
«світньо-професійної програми
(для акредитованих ОПП та акредитованих спеціальностей)

АБО

Керівник проєктної групи (для ліцензованих
ПП та ОПП, набір на які здійснюється вперше)

О. Д. Сосік

(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО

Протокол засідання кафедри
мистецтвознавства і мистецької освіти
(назва кафедри)

«26» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри

Петрова І. В.

(підпис, ініціали, прізвище)

2025–2026 – Київ

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи художнього ремесла» для здобувачів вищої освіти за першим освітнім ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр») за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», ОПП «Мистецтвознавство». КДАДПМД імені М. Бойчука. 2025. 23 с.

Розробник: Васкевич О.Є., доцент кафедри монументального і станкового живопису КДАДПМД ім. М. Бойчука, e-mail: vaskevicholga1979@gmail.com

Робочу програму перевірено

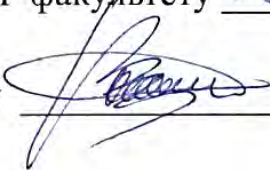
Декан факультету
(підпис)

А. В. Дяченко
(ініціали, прізвище)

26. серпня 2025 р.

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні Науково-методичної ради факультету декоративно-прикладного мистецтва.

Протокол засідання НМР факультету 08.09 2025 № 1

Голова НМР факультету Ростислова В.М.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напря підготовки, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 8	02 Культура і мистецтво	Вибіркова
Електронна адреса – https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-mystecztvoznavstva-i-mysteczkoyi-osvity/	Спеціальність (професійне спрямування): 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» ОПП «Мистецтвозна вство»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		4-й
Загальна кількість годин – 240		Семестр 7, 8 семестр
Тижневих годин для денної форми навчання: <u>7 семестр:</u> аудиторних – 5; самостійної роботи студента – 5; <u>8 семестр:</u> аудиторних – 5; самостійної роботи студента – 5	Освітній ступінь (освітньо- кваліфікаційний рівень): «Бакалавр» (освітній рівень перший)	Лекції
		20 год.
		Практичні
		100 год.
		Семінари
		-
		Самостійна робота
		120 год.
		—
		Вид контролю:
		Поточний, підсумковий
		Форма контролю
		Диференційований залік

2. Мета та заплановані результати навчання

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Основи художнього ремесла» курсу полягає у гармонізації емоційного стану здобувачів та розвиток їх творчого потенціалу через безпосереднє залучення до творчого процесу. Дисципліна спрямована на формування навичок самовираження та розкриття особистісних ресурсів. Практика ремесел у поєднанні з арт-терапевтичними методами виступає практичним інструментом для екологічної психоемоційної підтримки.

Дисципліна допомагає майбутнім мистецтвознавцям у системному розумінні міждисциплінарних зв'язків між образотворчим мистецтвом, ремісничими практиками та психотерапевтичними методами. Курс спрямований на засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних засад використання арт-терапевтичного потенціалу в соціокультурній та мистецькій сферах. У процесі навчання студенти опановують специфіку впливу різних ремісничих і живописних матеріалів на психоемоційний стан людини. Дисципліна орієнтована на розвиток практичних навичок роботи з графічними, живописними, пластичними та текстильними техніками. Важливим завданням є засвоєння етичних норм та чітких меж професійної компетенції фахівця з мистецтвознавства при застосуванні арт-терапевтичних елементів.

2.2. Заплановані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійних програм передбачено формування таких компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі мистецтвознавства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів даної галузі, а також суміжних спеціальностей, зумовлених комплексним підходом, проведення досліджень, та/або здійснення інновацій, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 12. Цінування повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні

площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПРН 12. Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності.

ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

3. Передумови вивчення дисципліни

№ з/п	Навчальні дисципліни, вивчені раніше
1.	ОК 10. Вступ до мистецтвознавство
2.	ОК. 11. Термінологія мистецтвознавства
3.	ОК 13. Історія мистецтва. Теорія мистецтва та аналіз творів

4. Очікувані результати навчання

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

Знати:

- теоретичні основи арт-терапії, історію ремесел та психологічні механізми впливу різних видів творчості на емоційний стан людини.
- специфіку застосування художніх технік (ліплення, плетіння, текстиль) для зняття стресу, подолання тривожності та гармонізації внутрішнього світу.
- теоретичні засади та міждисциплінарні зв'язки мистецтвознавства, психології й художніх ремесел.
- сенсорні та ресурсні властивості живописних, пластичних і текстильних матеріалів.
- структуру, етапи та часовий регламент проведення арт-терапевтичного заняття.
- етичні норми, принципи безпеки та межі професійної компетенції мистецтвознавця.
- специфіку використання арт-терапевтичних методик у соціокультурній та інклюзивній сферах.

Вміти:

- застосовувати ремісничі навички як діагностичний та корекційний інструмент для роботи з різними віковими категоріями.
- організовувати безпечний арт-терапевтичний процес, створюючи умови для вільного творчого самовираження.

- аналізувати створені художні роботи та проводити обговорення результатів для досягнення терапевтичного ефекту.
- втілювати почуття й ідеї у матеріалі, використовуючи живописні, графічні, керамічні та текстильні техніки.
- створювати простір для творчості, де можна вільно експериментувати без остраху оцінювання.
- осмислювати пережитий творчий досвід і знаходити зміст у створених образах.
- поважати авторську індивідуальність та особисті межі.
- поєднувати знання про мистецтво й ремесло для розробки музейних, галерейних та інклюзивних проєктів.

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
		лекції	практичні	семінарські	сам. роб.
1	2	3	4	5	6
Семестр 7					
Змістовний модуль 1. Теоретико-психологічні засади арт-терапії та художнього ремесла					
Тема 1. Вступ до арт-терапії: синтез психології, мистецтва та художнього ремесла.	20	2	10		8
Тема 2. Психологія творчого процесу: внутрішні механізми арт-терапевтичного впливу.	20	2	10		8
Тема 3. Арт-терапевтичний потенціал образотворчого мистецтва і ремесел.	20	2	10		8
Тема 4. Психологія роботи з матеріалом: сенсорні та ресурсні властивості традиційних і сучасних ремісничих матеріалів.	20	2	10		8
Тема 5. Структура арт-терапевтичного заняття: обговорення, створення, результат.	20	2	10		8
Тема 6. Арт-терапія як метод психотерапії. Етика при використанні арт-терапевтичних елементів.	20	2	10		8
Усього годин за Семестр 7	120	12	60		48
Семестр 8					
Змістовий модуль II. Прикладні арт-терапевтичні методики та ремісничі практики					

Тема 7. Пластичні матеріали в арт-терапії: ліплення та робота з глиною як інструмент арт-терапевтичної методики.	30	2	10		18
Тема 8. Колажування та mixed-media: робота з метафорою, ідентичністю та реконструкцією через комбінування елементів.	30	2	10		18
Тема 9. Текстильні ремесла: ниткотерапія, ткацтво та плетіння як засіб гармонізації та розвитку саморегуляції.	30	2	10		18
Тема 10. Арт-терапія в соціокультурній сфері: застосування методик у музейній педагогіці, арт-медіації та інклюзивних проєктах.	30	2	10		18
Усього годин за Семестр 8	120	8	40		72
Усього годин	240	20	100		120
Вид контролю: Диференційований залік					

5.2. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми, її анотація	Кількість годин
		ДФН
Семестр 7		
Змістовний модуль 1. Теоретико-психологічні засади арт-терапії та художнього ремесла		
1.	Тема 1. Вступ до арт-терапії: синтез психології, мистецтва та художнього ремесла. Міждисциплінарна природа арт-терапії на перетині психологічних концепцій, мистецтвознавства та практик художнього ремесла. Історичні передумови становлення напрямку, його еволюція від клінічних моделей до соціокультурних практик. Специфіка інтеграції ремісничих традицій як носіїв культурної пам'яті та структурованого творчого процесу. Трансформаційний потенціал художніх форм та їхній вплив на психоемоційний стан людини. Базовий понятійно-категоріальний апарат дисципліни, розмежування концептів чистої творчості, ремесла та терапевтичного впливу.	2
2.	Тема 2. Психологія творчого процесу: внутрішні механізми арт-терапевтичного впливу. Психологія творчості та її вплив на емоційний стан людини. Ключові поняття арт-терапії: спонтанність, проєкція, сублімація та катарсис. Робота з мистецтвом і ремеслом для подолання стресу. Втілення емоцій у художніх образах і матеріалі. Арт-терапевтичний процес у результаті творчого процесу.	2
3.	Тема 3. Арт-терапевтичний потенціал образотворчого мистецтва і ремесел. Адаптивні властивості образотворчого мистецтва й традиційних ремесел. Діагностичний та відновлювальний потенціал	2

	живопису, графіки, скульптури й декоративно-ужиткового мистецтва. Поєднання естетичної цінності виробу із гармонізацією внутрішнього стану автора. Культурно-історичні образи та символи як засоби актуалізації особистісного ресурсу. Соціокультурні функції мистецтва поза межами суто естетичної репрезентації.	
4.	Тема 4. Психологія роботи з матеріалом: сенсорні та ресурсні властивості традиційних і сучасних ремісничих матеріалів. Тактильна, сенсорна та візуальна специфіка художніх і ремісничих матеріалів. Різниця між сприйняттям матеріалів й діапазон їхньої дії. Критерії добору матеріалу під завдання емоційного розвантаження або гармонізації. Природна сировина (глина, дерево, текстиль) у відновленні відчуття безпеки й захищеності. Можливості сучасних синтетичних та комбінованих матеріалів у розкритті творчого потенціалу.	2
5.	Тема 5. Структура арт-терапевтичного заняття: обговорення, створення, результат. Структурні елементи та хронологія проведення арт-терапевтичного заняття чи практикуму. Підготовчий етап: психологічне налаштування учасників, формування безпечного середовища та подолання бар'єру початку творчості. Основний етап: безпосередня художня діяльність у безоціночному форматі. Завершальний етап: рефлексія, вербалізація отриманого досвіду та осмислення результатів практичної роботи. Принципи організації робочого простору, часового регламенту та атмосфери взаємної довіри.	2
6	Тема 6. Арт-терапія як метод психотерапії. Етика при використанні арт-терапевтичних елементів. Різниця між фаховою психотерапевтичною арт-терапією та застосуванням її елементів у мистецькій практиці. Етичні стандарти, принцип «не зашкодь», конфіденційність та безпека середовища. Відповідальні рамки застосування арт-терапевтичного інструментарію в освітньому й культурному просторах. Межі професійної компетенції при організації арт-ініціатив.	2
Усього годин за 7 семестр		12
Семестр 8		
Змістовий модуль 2. Прикладні арт-терапевтичні методики та ремісничі практики		
7.	Тема 7. Пластичні матеріали в арт-терапії: ліплення та робота з глиною як інструмент арт-терапевтичної методики. Психотерапевтичний та реабілітаційний потенціал керамічного ремесла й ліплення. Рефлексія під час роботи з пластичною масою. Методичні прийоми опрацювання емоцій через надання їм об'ємно-просторової форми. Кінестетичний досвід як чинник зниження тривожності та розвитку дрібної моторики. Досвід	2

	інтеграції гончарних і скульптурних практикумів у програми соціально-психологічної підтримки.	
8.	Тема 8. Колажування та mixed-media: робота з метафорою, ідентичністю та реконструкцією через комбінування елементів. Можливості техніки колажу та мультимедійних художніх практик (mixed-media). Механізми деконструкції й реконструкції готових зображень для осмислення власної ідентичності та досвіду. Метафоричні образи й знаково-символічні системи в опрацюванні складних особистісних тем. Адаптивність та доступність техніки для учасників із різним рівнем художньої підготовки. Принципи створення колажних композицій для цілісного бачення ситуацій.	2
9.	Тема 9. Текстильні ремесла: ниткотерапія, ткацтво та плетіння як засіб гармонізації та розвитку саморегуляції. Арт-терапевтичний ресурс традиційних і сучасних видів текстильного мистецтва (ткацтво, вишивка, плетіння, ниткотерапія). Ритмічна та циклічна природа текстильних практик як чинник концентрації уваги й саморегуляції. Символізм нитки, вузла та мережива в контексті опрацювання міжособистісних взаємин. Тактильна взаємодія з фактурами волокон. Текстильні ремесла як дієвий інструмент зняття стресу й арт-терапевтичної профілактики.	2
10.	Тема 10. Арт-терапія в соціокультурній сфері: застосування методик у музейній педагогіці, арт-медіації та інклюзивних проєктах. Інтеграція арт-терапевтичних підходів у контекст сучасних публічних та культурних інституцій. Інноваційні методики арт-медіації та музейної педагогіки для розширення глядацького досвіду й емпатії. Проектування інклюзивних та адаптивних мистецьких проєктів для осіб з особливими потребами або травматичним досвідом. Поєднання мистецтвознавчих знань і арт-терапевтичного інструментарію в соціально значущих ініціативах.	2
	Усього годин за 8 семестр	8

5.3. Теми семінарських занять – програмою не передбачено.

5.4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми, її анотація	Кількість годин
		ДФН
Семестр 7		
Змістовний модуль 1. Теоретико-психологічні засади арт-терапії та		

художнього ремесла		
1.	Тема 1. Вступ до арт-терапії: синтез психології, мистецтва та художнього ремесла. Практична робота 1. Графічні практики та спонтанний рисунок: Матеріали та техніки: м'які графічні матеріали (вугілля, сангіна, соус, пастель), туш, графіт. Зміст завдань: Опанування техніки роботи м'якими матеріалами. Створення серії графічних аркушів, спрямованих на відстеження динаміки лінії, контрасту та фактури як засобів передачі внутрішнього стану: - Експресія лінії та плями: вивчення графічних засобів для вираження емоційних станів (2 год). - Спонтанний та інтуїтивний рисунок: робота з формою без попереднього ескізу (4 год). - Графічна метафора та автопортретні практики в графіці (4 год).	10
2.	Тема 2. Психологія творчого процесу: внутрішні механізми арт-терапевтичного впливу. Практична робота 2. Акварельні техніки та робота з плинними формами: Матеріали та техніки: акварель, папір різної щільності та фактури, техніка «по-мокрому», акварельна монотипія. Зміст завдань: Вивчення властивостей води та пігменту. Розвиток навичок прийняття незапланованих художніх ефектів, опрацювання гнучкості та спонтанності у творчому процесі: - Психологія та естетика акварельного живопису: робота в техніці лесування та «по-мокрому» (2 год). - Акварельна монотипія: трансформація спонтанної плями у художній образ (4 год). - Створення колористичних пейзажних або абстрактних імпресій (4 год).	10
3.	Тема 3. Арт-терапевтичний потенціал образотворчого мистецтва і ремесел. Практична робота 3. Акриловий живопис та фактурні практики: Матеріали та техніки: акрил, мастихіни, пастозне нанесення фарби, текстурні пасти, полотно або ґрунтований картон. Зміст завдань: Засвоєння прийомів роботи з щільним фарбовим шаром. Створення об'ємно-фактурного етюд, спрямованого на трансформацію почуттів у колір та матеріал: - Пастозний живопис і мастихінова техніка: фактура як засіб вираження емоційної щільності (2 год).	10

	- Емоційний абстракціонізм: робота з великими кольоровими масивами та відкритим кольором (4 год). - Змішана техніка (mixed-media) на основі акрилу з додаванням рельєфних елементів (4 год).	
4.	Тема 4. Психологія роботи з матеріалом: сенсорні та ресурсні властивості традиційних і сучасних ремісничих матеріалів. Практична робота 4. Традиційний український народний розпис: Матеріали та техніки: гуаш, акрил, кошачі пензлі, розпис на папері та дерев'яних основах (петриківський або самчиківський розпис). Зміст завдань: Опанування традиційних ремісничих прийомів розпису. Дослідження гармонізуючого впливу ритмічного повторення орнаментальних елементів і символіки народної культури: - Освоєння базових елементів народно-декоративного розпису та принципів симетрії/асиметрії (4 год). - Символіка кольору та орнаментальних мотивів у народному мистецтві (2 год). - Розпис декоративного панно або ремісничого виробу за вибором студента (4 год).	10
5.	Тема 5. Структура арт-терапевтичного заняття: обговорення, створення, результат. Практична робота 5. Декоративний розпис на склі та вітражні техніки (12 год / 3 заняття) Матеріали та техніки: скло, вітражні контури, вітражні та акрилові фарби по склу. Зміст завдань: Опанування техніки розпису на склі. Дослідження естетичного сприйняття світлопроникності й прозорості матеріалу як метафори межі та відкритості: - Специфіка поверхні скляної основи: контурна графіка та локальне заповнення кольором (2 год). - Робота з прозорістю, світлом та дзеркальним відображенням у розписі на склі (4 год). - Створення підсумкової вітражної композиції на тему «Внутрішній світ і світло» (4 год).	10
6	Тема 6. Арт-терапія як метод психотерапії. Практична робота 6. Візуалізація кордонів та безпечного простору: Матеріали та техніки: акрил, малярський скотч, текстурні пасти, полотно або ґрунтований картон, змішані медіа (mixed-media). Зміст занять: Візуалізація кордонів та безпечного простору: метафора рамки й контейнування в живописі:	10

	- Меіафора кордону. Дослідження форми, лінії та кольорових масивів як інструментів створення захищеного простору. Використання малярського скочу, трафаретів або графічних рамок для виділення «безпечної зони» (4 год.) - Парна практика «взаємодія на спільному полотні» (2 год.) - Створення живописного етюд без попереднього ескізу. Освоєння навички сприймати художній процес як самоцінний акт, формування прийняття незавершеності (4 год.)	
	Усього годин за 7 семестр	60
Семестр 8		
Змістовий модуль 2. Прикладні арт-терапевтичні методики та ремісничі практики		
7.	Тема 7. Пластичні матеріали в арт-терапії: ліплення та робота з глиною як інструмент арт-терапевтичної методики. Практична робота 7. Пластичні матеріали та скульптурне ліплення. Матеріали та інструменти: самозастигаюча глина, гончарна глина, шамот, стеки, тактильні фактурні поверхні. Зміст занять: Опанування базових прийомів роботи з глиною та пластичними масами. Дослідження сенсорно-тактильного контакту з сировиною, розвитку дрібної моторики та реабілітаційного потенціалу об'ємного ліплення: - Кінестетична взаємодія з матеріалом: техніка «заземлення» та створення первинної формотворчої пластики без попереднього ескізу (4 год). - Трансформація емоційних станів у об'ємну форму: моделювання та рельєфна деструкція/реконструкція матеріалу (4 год). - Створення замкненої об'ємної форми (символічної посудини або рельєфного панно) з опрацюванням зовнішніх і внутрішніх меж (2 год).	10
8.	Тема 8. Колажування та mixed-media: робота з метафорою, ідентичністю та реконструкцією через комбінування елементів. Практична робота 8. Техніки колажування та mixed-media Матеріали та інструменти: друкована поліграфія, фотографічні матеріали, текстильні фрагменти, природні елементи, клейові матеріали, акрил, картон. Зміст занять: Засвоєння прийомів комбінування різномірних текстур і зображень. Розвиток навичок роботи з візуальною метафорою, фрагментацією та конструюванням нових смислових контекстів:	10

	- Деконструкція та реконструкція візуальних образів: техніка асоціативного колажу для опрацювання теми особистої та професійної ідентичності (4 год). - Створення фактурного колажу в техніці mixed-media з поєднанням об'ємних матеріалів та живописних акцентів (6 год).	
9.	Тема 9. Текстильні ремесла: ниткотерапія, ткацтво та плетіння як засіб гармонізації та розвитку саморегуляції. Практична робота 9. Текстильні ремесла та ниткотерапія (12 год / 3 заняття) Матеріали та інструменти: текстильні волокна, нитки різної щільності та фактури, ткацькі рамки, голки, натуральні матеріали для плетива. Зміст занять: Вивчення традиційних і сучасних текстильних технік. Дослідження циклічних та монотонних дій як інструменту фокусування уваги, зниження психоемоційного напруження й розвитку саморегуляції: - Дія як чинник саморегуляції: освоєння простого ручного ткацтва на рамці (2 год). - Створення графічно-об'ємних композицій за допомогою плетіння (4 год). - Створення текстильного або декоративного оберегу з використанням натуральних і синтетичних фактур (4 год).	10
10.	Тема 10. Арт-терапія в соціокультурній сфері: застосування методик у музейній педагогіці, арт-медіації та інклюзивних проєктах. Практична робота 10. Створення арт-терапевтичних ініціатив у соціокультурній сфері. Матеріали та інструменти: методичні матеріали, шаблони програм, мультимедійні засоби презентації. Зміст занять: Практична інтеграція набутих знань у фахову діяльність мистецтвознавця. Формування вмінь моделювати безпечні, інклюзивні та просвітницькі мистецькі проєкти для музейних, галерейних та громадських просторів: - Розробка концепту арт-медіаційного або музейно-педагогічного заняття з елементами арт-терапії для різних цільових аудиторій (6 год). - Презентація розробленого заходу в студентській групі з подальшим професійним обговоренням і методичним аналізом (4 год).	10
	Усього годин за 8 семестр	40

5.5. Самостійна робота

№ з/ п	Найменування робіт (теми)	Кількість годин ДФН	Вид контролю
Семестр 7			
Змістовний модуль 1. Теоретико-психологічні засади арт-терапії та художнього ремесла			
1.	Тема 1. Вступ до арт-терапії: синтез психології, мистецтва та художнього ремесла. Підготуватися до практичного заняття	8	поточний
2.	Тема 2. Психологія творчого процесу: внутрішні механізми арт-терапевтичного впливу. Підготуватися до практичного заняття	8	поточний
3.	Тема 3. Арт-терапевтичний потенціал образотворчого мистецтва і ремесел. Підготуватися до практичного заняття	8	поточний
4.	Тема 4. Психологія роботи з матеріалом: сенсорні та ресурсні властивості традиційних і сучасних ремісничих матеріалів. Підготуватися до практичного заняття	8	поточний
5.	Тема 5. Структура арт-терапевтичного заняття: обговорення, створення, результат. Підготуватися до практичного заняття	8	поточний
6.	Тема 6. Арт-терапія як метод психотерапії. Етика при використанні арт-терапевтичних елементів. Підготуватися до практичного заняття	8	поточний
	Усього годин за Семестр 7	48	
Семестр 8			
Змістовий модуль II. Прикладні арт-терапевтичні методики та ремісничі практики			
7.	Тема 7. Пластичні матеріали в арт-терапії: ліплення та робота з глиною як інструмент арт-терапевтичної методики. Підготуватися до практичного заняття	18	поточний
8.	Тема 8. Колажування та mixed-media: робота з метафорою, ідентичністю та реконструкцією через комбінування елементів. Підготуватися до практичного заняття	18	поточний
9.	Тема 9. Текстильні ремесла: ниткотерапія, ткацтво та плетіння як засіб гармонізації та розвитку саморегуляції.	18	поточний

	Підготуватися до практичного заняття		
10	Тема 10. Арт-терапія в соціокультурній сфері: застосування методик у музейній педагогіці, арт-медіації та інклюзивних проєктах. Підготуватися до практичного заняття	18	поточний
	Усього годин за 8 семестр	72	Підсумковий Диференційований залік

6. Засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

За джерелом інформації:

- **Словесні:** лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням інформаційних технологій, пояснення, розповідь, бесіда.
- **Наочні:** презентація, ілюстрація, демонстрація.

За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, репродуктивно-варіативні, пошукові, творчі, проблемно-пошукові, інтегративні.

За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з ілюстративним матеріалом.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості;
- добір додаткового теоретичного та ілюстративного матеріалу.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи діагностики:

- **методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда;
- **методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування; реферативно-дослідницька робота; есе;
- **методи творчо-пошукового контролю:** творчо-пошукове тестування; аналіз образно-емоційної складової творів; укладання словника мистецтвознавчих термінів;
- **методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Навчальні досягнення з дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поетапної звітності, поточного

контролю, модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок. Розрахунок рейтингових балів за видами контролю:

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів	Одиниць	Всього
Семестр 7, Семестр 8				
1	Відвідування лекцій	1	10	10
2	Відвідування практичних занять (6 Практичних)	1	50	50
3	Робота на практичних заняттях	10	10	100
4	Самостійна робота	5	10	50
5	Модульна контрольна робота	25	1	25
Максимальна кількість балів за поточну роботу дорівнює 100 балів				235
Мінімальна кількість балів за поточну роботу дорівнює 60 балів				142
Коефіцієнт визначення успішності ($100/235 = 0,42$)				0,42
Від контролю: Диференційований залік (сума балів за види робіт)				
Підсумковий рейтинговий бал				100

8. Критерії оцінювання результатів навчання.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Максимальна кількість балів, які може отримати студент за практичне заняття – **10 балів. Робота студентів оцінюється під час кожного практичного заняття від 0 (мін.) до 10 балів (макс.).**

Вид заняття: практичні заняття згідно навчального плану програми передбачені у формі виконаних завдань. Упродовж обох семестрів робота студента оцінюється *під час кожного практичного заняття*.

Вид завдання – **підготовка завдання по темі. Формат підготовки зазначений в кожному окремому завданні.**

Критерії оцінювання практичної роботи	К-сть балів
Виконання завдань, з яких:	
Повне та глибоке розкриття теми завдання, впевнене володіння художнім матеріалом та обраною технікою; оригінальне індивідуальне концептуальне рішення; ґрунтовна рефлексія з використанням мистецтвознавчої й арт-терапевтичної понятійної бази; вчасність подання та висока культура презентації.	10-9 балів

Повне розкриття теми завдання, грамотна робота з художнім матеріалом та технікою з поодинокими незначними огріхами; наявність авторського бачення; належний аналіз творчого процесу з використанням фахової термінології; вчасне подання роботи.	8-7 балів
Тема розкрита загалом, присутня індивідуальність художнього вислову й цікаві композиційні чи колористичні рішення, проте спостерігається нестабільність або невпевненість у володінні технікою та матеріалом; фахова термінологія використовується фрагментарно.	6-5 балів
Тема розкрита частково або поверхнево; шаблонний підхід до виконання, суттєва невпевненість чи огріхи в роботі з матеріалом; аналіз творчого процесу спрощений або відсутній; незначне порушення термінів здачі та огріхи в оформленні.	4-3 бали
Тема практично не розкрита, робота виконана неналежно або незавершена; неохайність, відсутність розуміння специфіки матеріалу й техніки; суттєва затримка з поданням, відсутність самостійного аналізу та неналежна культура презентації.	2-0 балів
Разом:	10 балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Максимальна кількість балів, які може отримати студент за самостійну роботу – **5 балів**. Кожна самостійна робота оцінюється від 0 до 5 балів. При виставленні оцінки за виконання самостійної роботи враховується рівень виконання роботи згідно наведених нижче критеріїв оцінювання. Кількість балів за під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності
- презентація результатів роботи на практичних заняттях.

Критерії оцінювання самостійної роботи	К-сть балів
Повне та оригінальне виконання самостійного завдання; виражений індивідуальний підхід і глибоке розкриття теми; грамотне застосування творчих технік (або фахової	5 балів

термінології для лекційних завдань); дотримання всіх творчих і технічних вимог та встановленого терміну.	
Завдання виконано повністю, присутнє авторське бачення; вигляд роботи належний, вчасне подання. Проте завдання виконано із деякими неточностями у виконанні чи оформленні; для лекційних завдань - тема розкрита з поодинокими незначними огріхами, наявне фрагментарне використання фахової понятійної бази	4 балів
Завдання виконано загалом, проте підхід є стандартним, не креативним; наявні незначні технічні огріхи у виконанні, наявне незначне порушення термінів подання.	3 бали
Завдання виконано поверхнево або не в повному обсязі; низький рівень виконання, відсутній креативний підхід, суттєві затримки з поданням роботи.	2 бали
Завдання виконано на компілятивному рівні, або практично не виконано та не відповідає висунутим вимогам, робота подана в незавершеному вигляді без дотримання термінів.	1-0 бали

ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Максимальна кількість балів, які може отримати студент за модульний контроль – **25 балів**. Модульний контроль оцінюється від **0 (мін.) до 25 балів (макс.)**. Модульна контрольна робота є підсумком певного етапу вивчення дисципліни. Його мета – виявлення етапів засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни. Модульний контроль знань та вмінь студентів проводиться згідно з тематичним планом і здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу.

Вид заняття: модульний контроль проводиться у формі письмової контрольної роботи (теста), яка висвітлює обрану тему Кожний модуль, окрім уніфікованої системи оцінювання, залежить від дотримання наступних вимог:

- повний обсяг виконання роботи;
- відповідність темі роботи;
- якість виконання письмової роботи;
- самостійність її виконання;
- творчий підхід у виконанні роботи;
- охайність та вчасність подання;
- самостійність аналізу та викладення матеріалу.

Оцінювання відбувається після підсумкового аналізу письмових робіт студентів.

Критерії оцінювання	К-ть балів
володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на високому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи;	21 – 25

• продемонстрував здатність робити висновки й обґрунтовувати свою позицію на основі проведених спостережень.	
• володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на достатньо високому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував здатність робити висновки на основі проведених спостережень.	17 – 20
• володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на достатньому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи, з допущенням певних помилок; • продемонстрував недостатні уміння обґрунтовано і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень.	13 – 16
• студент в цілому виявив посередній рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував посередні уміння обґрунтовано і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень	9 – 12
• студент виявив лише мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував неготовність грамотно і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень	5 – 8
• студент виявив незадовільний рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував невміння послідовно, грамотно і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень	1 – 4

ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

8 семестр (форма контролю – диференційований залік)

Семестровий контроль навчальним планом відповідно до освітньо-професійної програми передбачений у вигляді диференційованого заліку, який виставляється, як сума балів за всі форми роботи протягом вивчення дисципліни. При виставленні оцінки за семестровий контроль враховується рівень виконання робіт на всіх етапах навчання за дисципліною.

8.1. Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів за 100-бальною шкалою
Поточний контроль (ПК)

Форми поточного контролю змістових модулів	Максимальні бали за виконані завдання						
	Відвідування	Відвідування Практичних	Практичних	Семінарських	Самостійні	МКР	Разом
Семестр 7							
Змістовний модуль 1. Теоретико-психологічні засади арт-терапії та художнього ремесла							
Тема 1. Вступ до арт-терапії: синтез психології, мистецтва та художнього ремесла.	1	5	10		5		21
Тема 2. Психологія творчого процесу: внутрішні механізми арт-терапевтичного впливу.	1	5	10		5		21
Тема 3. Арт-терапевтичний потенціал образотворчого мистецтва і ремесел.	1	5	10		5		21
Тема 4. Психологія роботи з матеріалом: сенсорні та ресурсні властивості традиційних і сучасних ремісничих матеріалів.	1	5	10		5		21
Тема 5. Структура арт-терапевтичного заняття: обговорення, створення, результат.	1	5	10		5		21
Тема 6. Арт-терапія як метод психотерапії. Етика при використанні арт-терапевтичних елементів.	1	5	10		5		21
МКР						25	25
Усього балів за Семестр 7	6	30	60		30	25	151
Семестр 8							
Змістовий модуль II. Прикладні арт-терапевтичні методики та ремісничі практики							
Тема 7. Пластичні матеріали в арт-терапії: ліплення та робота з глиною як інструмент арт-терапевтичної методики.	1	5	10		5		21
Тема 8. Колажування та mixed-media: робота з метафорою, ідентичністю та реконструкцією через комбінування елементів.	1	5	10		5		21
Тема 9. Текстильні ремесла: ниткотерапія, ткацтво та плетіння як засіб гармонізації та розвитку саморегуляції.	1	5	10		5		21

Тема 10. Арт-терапія в соціокультурній сфері: застосування методик у музейній педагогіці, арт-медіації та інклюзивних проєктах.	1	5	10		5		21
Усього балів за Семестр 8	4	20	40		20		84
Разом:							
Максимальна кількість балів за поточну роботу дорівнює 100 балів							235
Мінімальна кількість балів за поточну роботу дорівнює 60 балів							142
Коефіцієнт визначення успішності ($100/235 = 0,42$)							0,42
Від контролю: Диференційований залік (сума балів за види робіт)							
Підсумковий рейтинговий бал							100

8.2 Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінк а ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи художнього ремесла» для здобувачів вищої освіти за першим освітнім ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр») за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», ОПІ «Мистецтвознавство». КДАДПМД імені М. Бойчука. 2025. 23 с.
2. Слайди, презентації.
3. Демонстраційний дидактичний матеріал.
4. Онлайн платформи Telegram, Classroom, Moodle.

10. Рекомендовані джерела інформації

10.1. Основна література

1. Арт-терапія : навчальний посібник / уклад. В. І. Станішевська. Умань : ВПЦ «Візаві», 2022. 172 с. Режим доступу: <https://dspace.udpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7712ce87-9f82-4ca7-b6e8-b9f9531c15dd/content>.
2. Арт-технології : Навчально-методичний посібник / Уклад.: Олена Анатоліївна Мірошниченко. Житомир : ТОВ «Видавничий дім Бук-Друк», 2024. 180 с
3. Калька Н., Ковальчук З., Одинцова Г. Практикум з арт-терапії : навчально-методичний посібник. Ч. 2. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 148 с.
4. Короход Я., Корнута Л. Арт-терапія : навч.-метод. реком. для здобув. почат. рівня(короткого циклу) вищ. освіти ступеня молод. бакалавра ф-ту психології, політології та соціології НУ «ОЮА») [Електронне видання] / Я. Короход, Л. Корнута ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2023. 40 с. Режим доступу: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/009c19d0-1332-4a50-9c96-a61f8c704b9e/content>.
5. Тараріна О. Практикум з арт-терапії: скринька майстра. Науково-методичний посібник. Видавництво. Астамир-В, 2023. 224 с. ISBN. 978-617-7083-63-3.

10.2. Допоміжна література

6. Арт-терапія: методичні вказівки до проведення практичних занять та самостійної роботи з дисципліни для студентів денної та заочної форми навчання напряму підготовки 6.030103 «Практична психологія» / укладач Березовська Л.І., Ямчук Т.Ю. – Мукачево: МДУ, 2018. - 31 с. (1,4 др. арк.).
7. БЕДІЧЕНКО О., РАСВЕСЬКА Я. КОНЦЕПЦІЇ ТА МЕТОДИКИ АРТ-ТЕРАПІЇ: РОЗВИТОК І ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ. Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Психологія. 2024. № 3 (64). С. 5-11. <https://doi.org/10.32689/maup.psych.2024.3.1>
8. Використання арт-терапії на заняттях образотворчого мистецтва. Добірка практичних завдань і вправ / Укл.: Баклан С.В. – Київ, Центр позашкільної роботи Святошинського району міста Києва, Відділ декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, 2021. 7 с.
9. Основи Арт-терапії. Методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 227 – Фізична терапія, ерготерапія / Укл.:Чепурна Г. Л. Чернігів: ЧНТУ, 2019. 51 с.
10. Простір арт-терапії: палітра емоцій : матер. XIII Міжнар. міждисциплін. наук.-практ. конф. (м. Київ, 25–27 лютого 2016 р.) / за наук. ред. А. П. Чуприкова, Л. А. Найдьонової, О. Л. Вознесенської, О. М. Скар. – К. : Золоті ворота, 2016. 140 с. URI: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/745993>.
11. Скордіна Оллі. Арттерапевтичний альбом «Дім у собі». Підтримка в малюнках і текстах для тих, хто береже свій дім у собі. Видавництво Ростислава Бурлаки, 2025. 176 с.

Л И С Т
узгодження робочої навчальної програми
з дисципліни «Основи художнього ремесла»,
(назва навчальної дисципліни)

складеної відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за напрямом/спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», ОПП «Мистецтвознавство», розробленої доцентом кафедри монументального і станкового живопису КДАДПМД ім. М. Бойчука Васкевич О.Є.

	Прізвище, ім'я, по батькові завідувача	Підпис	Дата та № протоколу засідання кафедри
Кафедра, за якою закріплена дисципліна – <u>Мистецтвознавства і мистецької освіти</u> (назва кафедри)	Петрова Інна Володимирівна		26.08.2025 р. №1
Випускова кафедра – <u>Мистецтвознавства і мистецької освіти</u> (назва кафедри)	Петрова Інна Володимирівна		26.08.2025 р. №1